

تعیین اثر متوکلوپرامید، پروپوفول و دگزامتازون در کنترل تهوع و استفراغ حین سزارین اورژانس با بی‌حسی نخاعی

دکتر شیرین پازوکی^{۱*}، مه‌ری اسکندری^۲، ساره معماری^۲، دکتر افسانه نوروزی^۱، دکتر افسانه زرگنج فرد^۲

۱- استاد یار، گروه بیهوشی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۲- کارورز پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی اراک

۳- استادیار، گروه زنان و زایمان، دانشگاه علوم پزشکی اراک

تاریخ دریافت ۸۵/۲/۱۳، تاریخ پذیرش ۸۵/۲/۳۰

چکیده

مقدمه: بی‌حسی نخاعی شیوه‌ای متداول جهت بیهوشی در سزارین است که تهوع و استفراغ حین عمل (IONV) از مشکلات شایع این فرآیند به شمار می‌رود. جهت پیش‌گیری از این عارضه و خطرات آن، از داروهای ضد استفراغ استفاده می‌شود. متوکلوپرامید متداول‌ترین دارو در جلوگیری از IONV می‌باشد اما احتمال بروز عوارض اکستراپیرامیدال در آن و همچنین وجود خواص ضد تهوع و استفراغ در پروپوفول و دگزامتازون، باعث شد این مطالعه جهت مقایسه اثر این داروها انجام شود.

روش کار: این مطالعه از نوع کارآزمایی بالینی می‌باشد. ۱۴۴ خانم باردار که تحت عمل سزارین اورژانس قرار گرفتند و ناشتا نبودند، به صورت تصادفی به چهار گروه تقسیم شدند. گروه اول متوکلوپرامید ۰/۱ میلی‌گرم بر کیلوگرم به صورت وریدی، گروه دوم دگزامتازون ۱۵۰ میکروگرم بر کیلوگرم به صورت وریدی، گروه سوم پروپوفول ۰/۱ میلی‌گرم بر کیلوگرم هر پنج دقیقه از زمان بستن بند ناف تا پایان عمل و گروه چهارم ۲ میلی لیتر آب مقطر دریافت کردند. در مدت عمل بیماران از نظر شدت تهوع، وجود استفراغ و اوغ زدن بررسی شدند. تجزیه و تحلیل داده‌ها از طریق آزمون کراسکال والیس و آنالیز واریانس یک طرفه انجام گرفت.

نتایج: میزان بروز تهوع در پروپوفول کمترین و در دگزامتازون بیشترین مقدار بود. بین دگزامتازون و دارونما تفاوت آماری معنی‌داری وجود نداشت. کمترین درصد بروز استفراغ مربوط به متوکلوپرامید و پروپوفول بود و بین این دو گروه تفاوت معنی‌دار آماری وجود نداشت. همچنین کمترین درصد اوغ زدن حین سزارین اورژانس مربوط به گروه دریافت کننده پروپوفول بود.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج این مطالعه اثرات ضد استفراغ پروپوفول و متوکلوپرامید مشابه بودند. تأثیر پروپوفول در کاهش اوغ زدن تا حدودی بیشتر از متوکلوپرامید بود. اما شیوه تجویز پروپوفول ساده و ارزان و بدون عوارض جانبی است. مصرف این دارو حین سزارین اورژانس توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: بی‌حسی نخاعی، سزارین، استفراغ حین عمل، متوکلوپرامید، پروپوفول

* نویسنده مسئول: اراک، بیمارستان طالقانی، اتاق عمل، تلفن: ۰۵-۲۷۷۶۰۶۳